

KIADÓ HIVATAL:
Szikes Antalkönyvnyom-
dája, hova az előfizetés
pénzek, hirdetések és
minden a kiadóhivatalt
érdeklő közlemények
küldendők.

Nyitottékben egy
sor közlési díja 10 kr.
Hirdetések jutányos
áron vetetnek fel.

SZARVASI LAPOK

TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER, VASÁRNAP.

ELŐFIZETÉSI ÁR
Egész évre 5 frt. —
Félévre . . 2 frt 50 kr
Negyedévre 1 frt 25 kr
SZERKESZTŐSÉG.
Beliczey-ut, 15. szám
hova a lap szellemi ré-
szét illető közlemények
küldendők.
Kéziratok nem
adatok vissza

Az orvosi díjak.

Lapunk hasábjain már egy ízben szót emel-
tünk az orvosi díjak tárgyában, melyek váro-
sunkban oly csekély összegben vannak megál-
lapítva, hogy annak párját messze vidéken nem
találjuk.

A közegészség-ügyi bizottság, legutóbb pe-
dig az városi képviselő testület is foglalkozott
ezen kérdéssel, s az előbbinek véleményes je-
lenését tárgyalván f. hó 24-én a *képviselő testü-
let*. Cifrábnál-cifrább „vélemények” hang-
zottak el az egyes szónokok ajkairól, kiknek
sorában még olyanok is találkoztak, a kik egy-
általában nem tartják szükségesnek az orvost,
annál kevésbé díjainak felemelését. — Ezek
a vélemények nem lehetnek mérvadók ezen
kérdés elbírálásánál, nem lehetnek azért, mert a kik
ilyen véleményt kockáztatnak, azok nem em-
berek, azok nem valók egy város képviselő
testületébe, azoknak nem lehet felelősségük egy
város ügyei-bajjai felett tanácskozni. Isten
ments hogy idegen ember hallaná azokat az
épületes dolgokat, a miket *Filyó Pál* meg
Melis György uramék egy-egy képviselő tes-
tületi gyűlésen elmondanak, csak az a szeren-
cse, hogy csak ketten, hárman vannak a hoz-
zájuk hasonlóak, a többi egyszerű földmives
képviselekben is van már annyi bölcsesség, hogy
amazoknak szavát semmibe sem veszik.

Meg kell jegyeznünk azonban, hogy az
orvosi díjak felett a képviselő testület nem he-
lyes módon tanácskozik. Mert az orvos díj-
nak egy község területén szabályrendeletileg
leendő megállapítása nem törvényes, ezen meg áll-
apítást a belügyminiszter mindég megsemmisí-
ti sőt, megsemmisíti meg azon pályázati hirdet-
ményt is, melyben az orvos látogatása díja fi-
xírozva van.

A községi orvos a szegényeket ingyen, kö-
tesse gyógyítani, ezért fizeti a város, a vagy-
nosabbak gyógyítása költségeit a képviselő tes-
tület megállapítani nem jogosított, az szabad
egyezkedés tárgyát képezi, azt nem fixírozhat-
ja se husz, se ötven krajczárra.

A magán orvos eddig sem tartotta magát
a jelenlegi árszabályhoz, melynek alacsony vol-
ta — eléggé szégyenítő arra a képviselő tes-
tületre vagy bármely más forumra, a mely azt
megalkotta. A községi orvos kénytelen volt
megelégedni a husz krajczárral, mert ez a tak-
sa, a magán orvos pedig szedett ötven kraj-
czárt, vagy egy forintot.

A képviselő testület, mely ezen kérdés fe-
lett legutóbb tartott gyűlésén nem döntött, ne
terjeszkedjék ki az orvosi díjak megállapításá-
ra, törülje el a husz krajczáros taksát és hagy-
jon az orvosoknak szabad kezét ebben, bizza
ezt az ő belátásukra. Akad ugyan majd akkor
is elég ember ki husz krajczárt fog adni or-
vosnak, de legalább az orvosnak joga lesz
többet követelni, és az a husz krajczáros be-
teg nem fogja azt mondhatni, hogy nem köte-
lest többet adni, „mert ez a taksa.”

Azért szólunk erről most, hogy az a kép-
viselői közgyűlés, mely ezen kérdés felett határozni
fog, ne hozzon olyan határozatot, mely törvény-
telen lenne, de vegye figyelembe azt, hogy az
orvos az emberiség jótévője, a kinek fáradsá-
gos munkáját meg kell fizetni, a ki nagyon is
részolgált arra, hogy tisztességesen díjaz-
tassék.

A megtámadott városi képviselő testület.

II.

L. J. úr „A megtámadott városi képvise-
lő testület” című cikkünkre, mely válasz ki-
vánt lenni az ő semmivel sem indokolható, ki-
méletlen támadására, a „Szarvas és Vidéke”
hasábjain válaszol és pedig ugyan azon mo-
dorban, mely már első ízben is felismerővé tette
azt, mily kevés körültekintéssel, és hibás felfo-
gással támadta meg a városi képviselő testületet.

Hogy a mi védelmünknek álokoskodásait,
tévedéseit s kiindulási pontjának helytelenségét
igyekezett ki mutatni, erre nincs szavunk, mert
ha cikkének egyetlen szavával megczáfolhatta
volna azt, a mit mi állítottunk, nem lett volna
alkalmunk válaszolni újabb támadására, de
miután elismeri, hogy a város képviselő tes-
tulete közhasznú intézményeket csakugyan léte-
sített és pedig pazar bőkezűséggel, elismerte
egyszersmind azt is, hogy Szarvas város kép-
viselő testületének tagjai nem olyanok, mint a
minőknek ő jellemezte őket, hogy ennek a vá-
rosnak vezérférfiai ott vannak abban a névsor-
ban, a melyet ő első cikkének végezetéül oda
igatott és hogy ezek az emberek évek során át
a város lakosságának közhasznú érdekeit me-
legen ápolták, közművelődéséért tettek lega-
lább is annyit, ha többet nem, mint a t. cik-
kíró úr.

Állításainak valóságát a gymnasium első
osztályának rossz tanulóival akarja bizonyítani,
mintha bizony a rossz diákok mulasztásaiért is
a képviselő testület lenne hibás. Mondjon ne-
künk a t. cikkíró úr egyetlen egy példát,
mondjon egy olyan várost, helységet, vagy köz-
séget, a melyben a köznép, a lakosság zöme,
a felsőbb tanintézetekbe kedvvel járattja fiát,

TÁRZA.

A CSÓK.

Irta: Inczédi László.

Vizet a balga prédikáljon,
A bölcs biz' isten borral él,
Ki sütkérezhet hő sugáron,
Bolond ha oduban henyél; —
Ha véredet kigyulni érzed
S megduzzad a csók ajkadon,
Szabad-e vagy sem, soh' se kérdjed
Csókolj ha van mód s alkalom.

A pruderie sivár morálját
A természet csúffá teszi,
Paragrafusok el nem állják,
Hogy szárnyát a vágy bontsa ki;
Az ágakon rügyek fakadnak,
A rózsatőn bimbó terem,
Szellője röpked a tavasznak,
És csókot hajt a szerelem.

Nem terv, nem szándék, nem határozat,
Egy édes kényszer hajtja mind!

Az ajknak csók, virág az ágnak
Jut egy örök törvény szerint,
Nincs benne bűn és nincs erény se,
Az értelem nem éri fel, —
A természetnek rendelése.
A melynek meghódolni kell!

Oh ti, kiknek rideg moráltok,
A vágyra béklyókat veteli,
Hazugság a mit prédikáltok,
Képmutatás erényetek!
Örök törvény parancsa készlet
Csókolni, ha a szív hevül, —
Csak egy bünt ösmer a természet:
Csókolni szerelem ne'kül!

Az orvosnál.

Irta: Lévai Dezső.

Nyusztos-Bogáthon a halandóság nem nagy; mind-
össze két orvos működik. Doktor Krizosztom és Doktor
Harpagon.

Mindkettő jeles férfi, tudományos fővel és biztos
kézzel. Mindkettő jó barátságban él a gyógyszerészszel
s a plébános úrral. Ez utóbbival gyakrabban találko-
znak a betegágnál. Mindkettőnek szép fiatal felesége van.

Csak az a különbség, hogy Harpagon doktor úr úgy
szóltatta meg a feleségét lánykorában, a Krizosztom
doktor úrnak a feleségét pedig asszonykorában szóltat-
ta meg — egy fűrvézerhaduagy.

De ez az ő orvosi gyakorlatában mit sem tett, sőt
valószínűleg e miatt, Krizosztom doktor úrnak kiterjed-
tebb női praxisa.

A mit most mondok el, az is vele történt. . .
Trézsi néni, kit fiatalabb éveiben Bogyó Terkának
hívott a nyusztos-bogáthi közvélemény, beállit a Krizosz-
tom doktorhoz.

— Na mi baj van, Trézsi? — kérdi mosolyog-
va az orvos.

— Nagy baj van, csókolom a kezét Krisztusom
orvos úrnak. . . Szegény, már alig szuszog . . . a vér
is megáll az ereimben, ha eszembe jut, hogy . . .

— Hát ki a beteg?

— Éppen azt akarom a tekintetes úrnak elmonda-
ni. . . Édes lelkem, orvos úr, csak siessünk. . . De mit
is beszél. . . Hát az uram, a Bogyó, kinn masináztott
a Baracsokon a nagyságos Kámczli uraságnál már ugy
tizenkettő részérét. . . nagyon becsületes ember az ura-
ság, jó szándékkal van a szegény iránt. . .

— De Trézsi néni, mi közöm nekem ehhez?
Ki a beteg? . . .

— Éppen azt akarom édes lelkem, orvos ur, el-
mondani. . . A múlt vasárnap volt egy hete, mikor
künn ültünk úgy estefelé a ház előtt, az mondja nekem
az uram: Hallod-e te asszony, tudod-e a kis szőlős-
kénkre még hatvan pengővel volnánk hátralékban, mert
minthogy. . .

vagy nem jellemző sajátsága e Magyarország földművelő népének — hogy oda küldi a fiát, a hol az apja megöregedett, az eke szarvához? Az a közszellem, melyet L. J. úr olyan nagyon kárhoztat, az hazánk közgazdaságának egyik legfontosabb tényezője, ennek anyagi segítsége nélkül, a közművelődés, a cultura el nem érheti azt a magasságot, melyre a helyes kultur politika következtében törekszik.

Ha a t. cikkíró úr vett volna magának annyi fáradságot, hogy bele nézett volna a városi képviselő testület üléséről felvett jegyzőkönyvekbe, ott megtalálhatta volna azt, hogy Szarvas város közönsége az irodalomnak, a művészetnek is juttatott valamit — sőt ha el menne a Bárány udvarára, ott azt is láthatná, hogy ez a város közönsége — nem ugyan képviselő testülete, a színművészetnek is oltárt emelt, igaz hogy csak fa oltárt, a melyet bizony pénzbeli áldozatok árán tart fenn évről-évre.

Ha a társadalmi életnek főcélja a műveltségben való tökéletesedés, mint azt a t. cikkíró úr állítja — akkor nem azt kell kárhoztatni, hogy a képviselő testület nem segítette a leányiskolát, hogy a szarvasiak nem végrendelkeztek a főgymnasium javára, hanem ott van hiba, hogy t. i. városunk társadalmában nincs meg az a szellem, mely az embereket közelebb hozza egymáshoz, mely megszüntetné, a társaságokat a társadalomtól elkülönítő válaszfalat. Nem a város képviselő testületének feladata társadalmi életet teremteni, hanem azoknak, kik táncvigalmakat meg műkedvelői előadásokat rendeznek, kik olvasó köröket, tűzoltó egyetlet és dalárdát alapítanak, ezek a társadalmi élet fejlesztői, ott találkozik az úr meg a paraszt, a kik különben nagyon is távol esnek egymástól — de ha közelebb hozzák őket magukhoz, közelebb hozzák gondolkozásuk módjához, eszméikhez, a melyeket tán megismertettek sőt meg is kedveltek, velök.

Biztosítjuk a t. cikkíró urat, hogy ha majd e város köznépe zöme, ama bizonyos értelmiség fokára emelkedett, a melyet leányiskola nélkül is megtalál s a melynek hiányát mi sem tagadjuk, a közművelődésnek fokozottabb mérvben fog áldozatot hozni, a szépért és nemesért jobban fog hevülni — a közhasznú intézményeket akkor is létesíteni fogja, de

akkor sem fogja ezeket elválasztani a közművelődési intézményektől, mint a hogy azt L. J. cikké végén tette, miután már a képviselő testületre szórt vádainak tarthatatlanságát, maga is kénytelen volt belátni.

Egy nem képviselő.

Képviselői közgyűlés.

1892 okt. 24.

Valamivel nagyobb számmal mint egyébkor, vettek részt képviselőink a közgyűlésen, melynek első tárgyát a főszolgabíró 4687/892 sz. végzésével áttett 269/892 törvényhatósági, illetve 41248/892 számú belügyminiszteri leirat képezte, melynek értelmében a képviselő testület nyilatkozat tételre hivatott fel az iránt, hogy az önálló gyámpénztári kezelés jogával továbbra is kíván-e élni s ha igen, választassék egy községi küldöttség, mely a gyámpénztár szabályszerű leszámlálásával bízandó meg.

Hosszabb vita után elhatározta közgyűlés, hogy az önálló gyámpénztári kezelés jogát továbbra is fenntartja s ennek folytán a gyámpénztár szabályszerű leszámlálásához Kollár János elnöke alatt Kondacs Soma és Darida Mihály tagokból álló küldöttség megválasztván oda utasították, hogy a gyámpénztári állag átszámolását f. évi december 15-ig befejezni törekedjenek, hogy az átadás és átvétel 1893 év január 1-én akadály nélkül eszközölhető legyen. Amennyiben a gyámpénztár kezelése a községi pénztárnokra ruházandó (a belügyminiszteri rendelet értelmében) az átmenet alkalmából felmerülhet személyi és pénzügyi kérdések tekintetében javaslat készítésére egy küldöttség választott, melynek tagjai Haviár Dani, Mikolay Mihály és Kollár János azon hozzáadással, hogy jelentésüket valamint községi szervezetre vonatkozóan már régebben ugyan csak ezen küldöttségnek kiadott javaslatot, mielőbb a közgyűlés elé terjeszszék.

Második tárgyát a közgyűlés tanácskozásának, a községi orvosok látogatási díjának emelésére vonatkozó javaslat, melyet a közegészségi bizottság terjesztett a képviselő testület elé, képezte. Kévs kivétellel valamennyi képviselő részt vett ezen kérdés felett felmerült vitában, határozatot azonban a közgyűlés ezuttal nem hozott, hanem tekintve a kérdés fontosságát, a képviselők többsége a javaslat bővebb tanulmányozás céljából a halasztás mellett nyilatkozott olyképp, hogy ezen fontos kérdés tárgyalása a legközelebbi közgyűlés tárgysorozatába vétessék fel.

Az előjáróság azon indítványát, hogy a bikazug első öblzetéből azon rész, mely mintegy 64 holdnyi területtel a holt Körös mentén fekszik, töressék fel vetés alá s egyuttal az ott levő fűzfák, melyek a szántás-vetésnek akadályul szolgálnak kiirtassanak, a közgyűlés határozattal emelte.

Az elmaradt őszi vásár helyébe, a közgyűlés hatá-

rozatából pótvásár engedélyezése iránt az előjáróság a földművelési miniszterhez kérvényt fog intézni és pedig hogy a pótvásár november 12, és 13 napjain tartassék, mivel ezen napokon a szomszédos községekben országos vásár nem fog tartatni.

Dr. Haviár Gyula indítványára elhatározta a közgyűlés, mikép a város előjárósága a regale közbirtokossággal együtt a kereskedelmi miniszterhez kérvényt fog intézni az iránt, hogy a szarvasi országos vásár az eddigi gyakorlathoz képest — ha a naptár szerint szombatra nem esik — mindég a naptári napot előző szombat és vasárnapon tartassék.

Felhívás előfizetésre.

Tisztelettel kérjük mindazokat, kiknek előfizetése a múlt negyed végével lejárt, hogy előfizetéseiket mielőbb megújítani sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében akadályok merüljenek fel. Az előfizetések legcélszerűbben postautalván ulján eszközölhető.

Előfizetési feltételek:

Helyben házhoz hordva, vagy vidékre postán küldve

Egész évre 5 frt — kr
Félévre 2 frt 50 kr.
Negyed évre 1 frt 25 kr.

Szarvas, 1892. okt. 30.

A „Szarvasi Lapok” kiadóhivatala.

Ujdonságok.

— Tallián Béla főispán Somogy vármegye keddi rendkívüli közgyűlésén bucszott el a vármegyétől. A főispánt Békésbe és Csongrádba Folly József megyei főgyógyász vezetése alatt Gaál Gyula dr. főszolgabíró Somssich Adolf gróf, ifj. Jankovich László gróf, dr. Tallián Andor nagybirtokosok, Csorba Ede takarékpénztári igazgató, Schaducz Rezső róm. kath. esperes, Csondor János szerkesztő és több eddig már jelentkezett megyei bizottsági tagból álló küldöttség, Pogány József főispán titkár, a honvédtisztikár, az evangélikus, református egyházmegye küldöttei fogják el kísérni. — Békésmegye törvényhatósága november hó 3-án rendkívüli gyűlést tart s ez alkalommal fog megtörténni az új főispánnak ősi szokás szerint, alkotmányos beiktatása. Jancsics Pál alispán már szétküldte a meghívókat ezen közgyűlésre, melynek fényét emelni leginkább az lenne hivatott, ha a megyéből minél nagyobb számmal jelennének meg a megyei törvényhatóság tagjai. E helyütt figyelmeztetni kívánjuk különösen a szarvasi megyebizottsági tagokat, hogy a főispán beiktatásáról ne maradjanak idehaza, ha már a díszbanketten nem is kívánunk részt venni, (az ide küldött részvételi jegyekből egyet sem vettek át) legalább a közgyűlésen legyenek jelen.

Tűzoltó bankett. Múlt hét vasárnapjára tervezték az ö. t. e. működő tagjai, a díszgyakorlat megtartását — egész héten folytak is az előkészületek, a szakaszok egyenként tartottak gyakorlatot, sőt a mászók és szivattyúsok egyrésze a piacon, a díszgyakorlat helyén próbát is tartott, mely a legszebben sikerült, a kedvezőtlen idő azonban megghiúsította szándékukat, a díszgyakorlat elmaradt, — de a bankett meglelt tartva az nap estjén a Bárány szálloda nagytermében. A működő tagok kevés kivétellel mindnyájan részt vettek a közvacsorán, ugyszintén a pártoló tagok egyrésze. Riadó éjlen hirdette a közszeregetben álló főparancsnok Gróf Bolza Géza megérkezését, ki ez alkalommal először öltötte magára a díszes főparancsnoki egyenruhát. Az egylet elnöke Dancs Béla mellett az asztalfőn foglalt helyet a főparancsnok, kinek váratlan megjelenése felvillanyozta az egész társaságot. Dancs Béla elnök nyitotta meg a pohár köszöntők sorát. Az egylet főparancsnokára Gróf Bolza Gézára emelte lelkes szavak kíséretében poharát, a terem falai visszhangzottak a dörgő éjlenektől, mely a szép toasztot követte. Átalános figyelem között — állt fel ekkor Gróf Bolza Géza. Hatalmas, érczes hangja betöltte a nagy terem legtávolibb zugát, poharát Szarvas város áldozat kész előjáróságára emelte, mely lehetővé tette a tűzoltó egylet megalakulását. Szónoki leüldötlettel fejtegette a tűzoltó egylet hivatását, felsorolta mindazon tényezőket melyek a sikeres munkát, az egylet felvirágzását lehetővé teszik — örömmel áll úgy mond azon bátor, lelkes csapat élén, mely kötelességeinek teljesítését férfiakhoz illő komolysággal tüzte maga elé. A jelenlévőket meglepte az elhangzott beszéd, melyet a tűzoltók s a vendégek többszörösen megjel-

— De Trézsi néni, az Isten szerelmére, mondja már meg ki a beteg?

— Éppen azt akarom édes lelkem-orvos úr, elmondani. . . Az a kis pénzecske, mit Szent-György napkor a bankban fölvevünk, javarészen. . .

Krizosztom doktor látva, hogy a Trézsi néni svungban van, esibukra gyujtott s karszékébe helyezkedett. Azután leküzdve ingerlékenységét mosolyogva fordult hozzá:

— Csak röviden, röviden Trézsi néni, nekem is sok a dolgom. .

— Elhiszem azt édes lelkem. . . Dehogya a dolgra térjek, hiszen különben ismeri a tekintetes úr az uramat, jó ember, egy kicsit kemény ugyan hozzám, de a gyerekekhez olyan, mint a puha cipő. . . Tudod Mihály — szölok — igazad volna, de akkor a Böskét is meg Jancsit is a háznál kéne hagyni. . . Okos gyerekek mindakettő. Tudja a tekintetes úr, a Jancsi úgy számol, mintha boltos volna, azután a bötüt is veti már nem is győzi eleget dicsérni a mester, hogy asszongya: a Jancsiból huszár lesz, mert a mellett nagyon verekedős. Hát iszen az apja fia — gondoltam — az is megvéri néha engem, de azért. . .

— Lássa Trézsi néni, a pipám is kialudt már ki a beteg?

— Rőtöndön, édes tekintes úr. Hát aszondom a Böskének: Eredj lányom, szaladj át a boltba, hozz egy krajcár ára cezetet.

Krizosztom doktor nem bírta tovább. A verejték gyöngyözött már a homlokán.

— Tudja mit Bogyné, csak beszélje el, hogy és mint történt, én addig majd átszaladok a patikába az orvoságért.

És ezzel otthagya az ékesszóló Bogyné Terkát, ki talán még ma sem ért a végére. Pedig határozottan

tudom — nem volt szándékában az obstrukció.

Ez meg a Harpagon doktossal, azaz nem vele, hanem a Mikula Franczival esett meg.

Előre kell bocsátanom, hogy Harpagon kollegám olyan szórakozott, hogy a szivart rendszeren az égő felével veszi a szájába s hogy tavaly egy tifuszos betegnél a termométer helyett az óráját dugta a beteg hónaljába.

Ebédután, ősi szokás szerint, a gyógyszerészhez akart éppen átmenni a hivatalos feketére. Akkor bizog be a Mikula Franczi az alvégről.

— No Franczi, megint az asszony. . .

— Nem az, tekintetes úr, most én volnék a göthős. Gerenda esett a lábamra, aztán összezúzta az ujjamat.

— Jó, fektüdjék le.

S Mikula Franczi lefeküdt a várószoba padjára.

— Nyissa ki a száját. Úgy ni. Most mondja szépen: á . . . á . . . á . . . Igy No egy kis tonsillitis follicularis subacuta az egész. Mindjárt jövők, azután adok receptet, csak a feketémet iszom meg.

Ötre járt az idő, mikor Harpagon doktor úr haza tért.

A kapu alatt keserves nyögést hallott. Talán valami szerencsétlen beteg — gondoló s siet be. És mit lát? Hát ott fekszik még a padon a Mikula Franczi, rémségesen nyögve: á . . . á . . . á . . .

— Tovább már nem bírom, tekintetes uram, a derekam is fáj már belé.

Ami azután történt, az már magától értetődik.

És csodálatos, Nyusztos Bogáthon a halandóság nem nagy; mindössze két orvos működik.

nezték. Benka Gyula azzal a tömör, eszmegazdag pohár köszöntővel, mely az ő beszédeit oly vonzóvá teszi, a bajtársak között fennálló szeretet aposztrofálta, Stein Béla az egylet érdemes elnökét Dancs Bélát, Dr. Krecsmárik János főszolgabíró a tüzoltó egyletet Pol Dani főjegyző Gróf Bolza Gézát, a közügyek iránt melegen érdeklődő főurat, a lelkes ügybuzgó városi képviselőt, Szarvas város jövőjének emberét éltette. Benka Gyula az egylet titkárát Stein Bélát, Dr. Salacz Oszkár a tüzoltó egyletet, Kollár Lajos az egylet megalapítónak egyikét Dr. Krecsmárik Jánost, majd ismét Benka Gyula Mayer egyleti pénztárnokot s Mázor Elemér a működő tagok nevében Benka Gyula igazgatót éltette. Az asztal társaság a toasztok elhangzása után meg jó ideig maradt együtt, vidám poharazás mellett. Tíz óra után a főp. ranesnok felkelt helyéről, őt követte a tisztikar, a legénység azonban még együtt maradt békés mulatozás között. A tüzoltó egylet, bárha első nyilvános szereplése a banket rendezéssel kezdődött is, meg lehet elégedve azzal az érdeklődéssel, mely ez alkalommal is iránta vállalkozása iránt nyilvánult, mely arról tesz tanubizonyosságot, hogy Szarvas közönsége az ő. t. e. tagjait mindenkor szívesen és örömmel pártolja nyilvános vállalkozásaiban is.

Esküvő. Itj. Pol Károly November hó 3-án tartja esküvőjét Szent-Andráson, Keresztényi Ella úrhölgygyel.

— **Az első koronás arany Szarvason.** A békés szent andrási takarékpénztár igazgatósága kapott Budapestől tíz darab huszkoronást s első sorban is az igazgatósági tagok által lettek megveszélve. A husz koronás arany igen tiszta és szép (különösen ha sok lesz belőle a zsebben.) Valamivel kezebb, mint a mostani ezüst huszas, de sokkal vastagabb. Színe feltűnően világos, mert az arany tiszta sárga rézzel van keverve, tíz százalékos arányban.

— **Lemondás.** Schiffl Nannetta, a szarvasi izr. népiskola tanítóje állásáról lemondott. Lemondását az iskolaszék elfogadta s már legközelebb pályázatot hirdet a megüresedett tanítónői állásra.

— **Vasárnapi vásár.** A regale közkirtokosság — az előjárósággal együtt kérvényt intézett a földművelési miniszterhez, hogy a vásárok a naptár napot előző szombat és vasárnapon tartathassanak. Alig hiszük, hogy a kérvénynek kívánt eredménye legyen, mert a miniszter szigorúan ragaszkodik rendelethez, mely szerint a vásárok mindig ugyanazon napon tartandók, a melyre a naptári nap szerint esnek.

A tüzoltók hivatalos helyisége. Az ő. t. e. választmánya megkereste a város előjáróságát, hogy az ő. t. e. részére a városháza udvarán egy helyiséget bocsásson rendelkezésre, mely a parancsnokság és titkár hivatalos helyiségül rendeztessék be — hol egyszersmind a nyári tűzírás is is elhelyezve leend.

— **Promotio.** Dr. Déri Henrik orvostudort, főgymnasiumunk egykori jeles növendékét, f. hó 29-én avatták orvostudorrá, a kolozsvári Ferencz-József egyetemen.

— **Halálozás.** Vettük a következő gyászjelentést: Özvegy Kiss Ferenéz szül. Fejér Mária, és nevelő leánya Fejér Etelka férjével Kolpaszky Lászlóval, unokái Margit és Jenő, testvérei Kiss Anna öz. Cziffra Jánosné és Kiss Antal, valamint számos rokona nevében is megtört szívvel tudatja, a feledhetlen jó férj, a szerető atya, nagyatya, testvér és rokon Kiss Ferenéz nyugalmazott urad. tisztnek f. évi okt. 25. életének 72-ik, boldog házasságának 32-ik évében rövid betegség után történt elhunytát. A boldogult hült tetemét B. Csabán f. évi okt. hó 26-án d. u. 4 órakor fogják a r. kath. anyaszentegyház szertartása szerint, az örök nyugalomnak átadni. Az engesztelő szent mise áldozatát a b.-csabai r. kath. templomban a következő napon reggel 8 órakor fog az ég urának bemutatni. Áldás és béke poraira!

— **Zugiskola.** Kondorosról névtelen feljelentés érkezett a járási főszolgabíróhoz, hogy Kondoros környékén az endrődi szőlők között, zugiskolát tartanak fenn. A főszolgabíró, miután Endrőd közigazgatásilag Gyomához tartozik, a gyomai főszolgabíróhoz tette át a névtelen feljelentést.

— **Eljegyzés.** dr. Bartók József orosházi főszolgabíró folyó hó 19-dikén eljegyezte Székács István orosházi urad. inspektor, megyei közéletünk kiváló s jeles tagjának bájos és kedves leányát Juliskát.

— **Csendőrös Öcsödön.** Az öcsödi rablógylkoság alkalmával szöktünk fel az Öcsödön felállítandó csendőrös tárgyában. Ugy értesülünk, hogy ez irányban a tárgyalások már folyamatban vannak s remélhetőleg nemsokára Öcsödön is lesznek csendőrök.

— **Tüzoltók díszgyakorlata** a parancsnokságtól vett értesítés szerint, ma sem fog megtartatni.

— **Beküldetett.** A dalárdák: már régen megkezdett működésének lassan lassan hervadó virágjai, a minden Szentek napjával találkozva úgy látszik a többi gyászjelző koszorúkkal együtt a temetőben legjobban

diszlenének sajnos, de való, hogy a szarvasi dalkaregyes tagjai, a kik legjobban törtek azon, hogy Szarvason férfi dalkar létesüljön, több ízben meg is kezdték a szervezkedést, és most midőn, egy fáradatlan buzgó karvezetőt talált, annak és az összes tagjainak becsületbeli támogatására szüksége van, akkor félbajusz alól mosolygva nézik, az egyes rendesen megjelenő tagok, hogy küdenek, hogy legalább némi részben leróhassák az őket filléreivel támogató pártoló tagok nagyra becsült áldozatát. Felhívom ezennel, hogy ezen erkölcsi és becsületbeli fogadásait mindazon tisztelt tag urak, a kik, még a dalkar fennállásának támogatásával magokat köteleseknek érzik, és addig azt némileg talán voltak szívesek elfelejteni, hogy a Mindenszentek havában, szállja meg őket is a Szent lélek, s járuljanak szerény áldozataikkal a dalárda rendes gyakorló óráira. Egy dalárda tag.

Irodalom.

Irodalmi esemény számában meg a „Magyar Géniusz”-nak legújabb száma. Páratlanul áll még a külföldi szépirodalmi lapok között is e szám, úgy a szövegnek magas irodalmi értéke, gazdagsága és aktualitása, valamint a gyönyörű illusztrációk egész sorozata által. Legelső helyen kell kiemelnünk, hogy a „Magyar Géniusz” jelen számában kezdi meg Gonda Dezső „Ágnes című nagyérdemű regényét. Gonda Dezső a legkiválóbb magyar novellisták egyike s elbeszélői fényes tehetségét ez érdekfeszítő regényben pazarán csillogtatja. A mese érdekes szövését egyesíti a lélektani elemzés bravúrosságával, a jellemek hátraját az események rohamosságával. Megragadó érzelmeivel, gyönyörű magyar nyelvezetével, plasztikus leírásával olyan regényírónk mutatkozik, a ki hivatva van helyet foglalni a legelső között. Ugyancsak e számban nyitja meg a „Magyar Géniusz” „Orvosi szalon” című rovatát, melynek vezetéséhez sikerült megnyernie az orvosi és irodalmi körökben egyaránt, nagybecsült orvost és író, Dr. Feleki Sándort. De hogy megközelítő képet adjunk a „Magyar Géniusz” e számáról, közöljük tartalomjegyzékét:

A főtájdal jubileuma [három képpel.]
Salamon Ferencz [arcképpel.]
Tennyson lord [arcképpel.]
Anémoteszászár Bécsben [kép.]
A távlovaglás [két képpel.]
Gonda Dezső: Ágnes [regény.]
Cerrigyula: Műszaki csapatunk újjászervezése.

Bede Jób: Szegényes temetések.
Vértesi Dezső: Az élet naplókban.
Dr. Feleki Sándor: Orvosi salon.
Róna Béla: Erdőben.
Képek:
Mária Terézia főhercegnő.
A német távlovagló Kisbérben.
A vén hitűs.
Köler képek.
Arcképek: Vörösmarty Salamon Ferencz; Tennyson;
K. Kopácsy Juliska; Reizenstein főhadnagy.
A „Magyar Géniusz” a legszebb, legfényesebb, de e mellett a legolcsóbb hetilap, melynek előfizetési ára egész évre 10 frt, félévre 5 frt. negyedévre 2 frt 50 kr. Szerkesztőség és kiadóhivatal Budapest, VI. Aradi-utca 8. sz.

A „Vasárnapi Ujság” október 23-iki száma a következő tartalommal jelent meg: „Tennyson Alfréd.” (Arcképekkel és képekkel: 1. Tennyson Alfréd. 2. Tennyson fiatalkori arcképe. 3. Tennyson aldworthi kastélya, a hol meghalt. 4. Tennyson dolgozószobájában. 5. Tennyson a halálos ágyon.) — „Tennyson költeményeiből: 1. Búcsú a pataktól. (Képpel.) 2. A várakozó.” Szász Károlytól. — „Bevezetetlen beszédek.” Irta Szalagub (Solohub) gróf. Az orosz eredetiből fordította Ambrozovics Dezső. — „Renan és Árpád.” Király Páltól. — „A király futása.” Eibeszlős, Irta Bakcsy Sándor. [Cserna Károly rajzával.] — „Magyar nő levele Dél-Afrikából.” — „A világ legnagyobb könyvtárai.” — „Hieronymt Károly.” [Arcképpel.] — „A főtájdal jubileuma.” [3 képpel, Cserna Károlytól és Linnek Lujostól. A Vörösmarty elszavalja a „Főtájdal”, t. 2. A főtájdal gúnyhó, a hol Vörösmarty „Főtájdal”, t. írta. 3. Fáy András nyári laka főtájdal szövegében.] — „Abdul Hamid szuitán jubileuma.” — „A bécsberlini távlovaglás.” (3. képpel: 1. Az ő felsége által az első német lovasnak följárlott emléktárgy. 2. Miklós Aladár főhadnagy megérkezése Berlinbe. 3. Osztrák-magyar és német tisztok találkozása útközben.) — „Londoni divat-

levél.” [Divatképekkel.] — Irodalom és művészet; Közlönyzetek és egyletek; Mi ujság; Sakkjáték; Képtalány stb. rendes rovatok.

A Vasárnapi Ujság előfizetési ára negyedévre 2 frt, a Politikai Ujdonságok-kal együtt 3 frt. Megrendelhető a Franklin-Rársulat kiadóhivatalában [Budapest, egyetem utca 4. szám].

Közgazdaság.

A házigomba irtása.

A gomba éltető eleme a nedvesség lévén, első sorban ez távolítandó el, legcélszerűbben az épület környékének vagy szükség esetén magának az épület belsőjének alagsorvezése útján, figyelem fordítván egyúttal arra is, hogy felszíni vizek se férhessenek az épülethez, mely célból a házfedelek ereszesatornákkal látandók el, a melyeknek vize az épülettől akadálytalanul elvezetessék. Ha sem az épület, sem annak környezeténél talajvíz jelenlétére következtetni nem lehetne és a csapadékvizeknek káros hozzáféréstől sincs mit tartani, a talaj esetleges nyirkossága szellőztetés által szüntetendő meg, azáltal, hogy a padozat alatt 2—3 méternyi távolságokban kis csatornácskák vagy még jobban szárazon egymás mellé rakott 2—3 hüvelykes alagsorvezékekkel légjáratokat állítunk elő, melyeket az épület szemközti falain a szabadba kitoroktatunk, a keresztvező csővonalakat egymással is összekötésbe hozván. Egyes esetekben a szellőztetés a légjáratoknak a kéményekkel való összeköttetése által is keresztülvihető.

A nedvességnek teljes kizárása után minden megtámadott faalkatrész, padozat, ajtószark stb. a baj helyéről eltávolítandó, megjegyezvén, hogy ha a gomba még nagy tért nem is hódított, nem kell a bajt kicsinyelni s ne takaróskodjunk, hanem minden még a távolabbi helyekre eső fásrészeket is távolítsuk el, nehogy későbbben más helyen üsse fel magát.

Ennek megtörténtével a padozat alatti földfeltöltés a szükséghez képest 1 méter, vagy ennél is nagyobb mélységben kihordandó és az alapfalakról, valamint ezek felett 05—06 méternyi magasságban a vakolat levakarandó. Ha a falazat hézagaiból a gombás faalkatrészek felfekvési vagy érintkezési lapjain a gombarostos vakolatot a legnagyobb pedanteriával kikapartuk és eltávolítottuk foghatunk a fertőtlenítéshez, az alapfalak netalán nedvességét cementvakolattal és az erre alkalmazott vékony aszfaltréggel előzetesen már ártalmatlanná téve.

A fertőtlenítés az épületből esetleg el nem távolítható faalkatrészekre [lehetőleg minél kevesebbre szorítkozzanak] és a falakra terjed ki. E célra használhatunk hígított kénsavat, karbole eumot, kátrányt, szublimát oldatot (1 gr. szublimátum, 100 gr. forró vizre,) salicylsavnak alkoholos oldatát (5 gr. salicyl 1 liter alkoholra,) 950 gr. konyhasó és 50 gr. porrártórt borsav keverékének 5 liter forró vízben való oldatát, az ugynevezett antimuriont, mely vízűvegnek 3% borsav és 6% konyhasóval való keveréke, végül petrolumot is, mely utóbbi Schwab ipariskolai tanár által, saját tapasztalata nyomán, mint kétséget kizáró biztos szer ajánlatik a gomba és csirának kipusztítására.

Bármelyikét ezen szerekek fogadjuk is el a fentírtó körülményekhez képest fertőtlenítésre, avval az említett fa- és falrészeket egy pár napi időközökben kétszer vagy többször jól lemázoljuk, mely célra cezetet vagy szivacsot, nehezen hozzáférhető helyek vagy mélyedéseknél kézfecskendőt használhatunk.

A dezinficziálás befejezte után jön a friss feltöltés a sor, legcélszerűbben kőszénhamu vagy salakporból, miben a gomba nem élhet meg.

Felérve evel a ványkúfák alsó lapjái, a feltöltés száraz fából készült padozat deszkáit, valamint az azt tartó gerendák lapjait egy párszor az illető fertőtlenítő szerrel jól bemázoljuk és csak azután állítjuk össze a padozatot. A padozat elhelyezése előtt készíjtük el a szellőztetési berendezést is.

A feltöltésre még mintegy 30 cm. vastagságu oldatlan mészréteget és e fölé ismét ritka portland-cementtel beöntött, szárazon rakott, téglaburkolatot is teszünk, kivált ha a feltöltésre csak tiszta, száraz homok áll rendelkezésre.

Felelős szerkesztő: Laptulajdonos: STEIN BÉLA. SZIKES ANTAL

Hirdetmény.

Van szerencsém tudatni a. n. é. közönséggel miszerint nálam.

VIRÁG CSOKROK

minden alakban jutányos áron, díszes kivitelben bármikor kaphatók.

Szarvas, 1892 okt. 30-án.

DOLESCH VINCE,
városi kertész.

A L E G U J A B B É S L E G O L C S Ó B B
Politikai és közgazdasági naplap a

MAGYAR UJSÁG

Lapfőnöke:

Dr. FENYVÉSSY FERENC orsz. képviselő.

Előfizetési árak:

1 óra 1 frt, 1/4 évre 3 frt, 1/2 évre 6 frt, 1 évre 12 frt.

Egyes szám ára: 3 kr. vidéken 4 kr.

A Magyar Ujság kiadóhivatala egész éves előfizetőinek azt az állandó kedvezményt nyújtja, hogy a Magyar Ujság

VALAMENNYI SORSJEGYEIRE,

melyek Magyarország és Ausztria összes törvényesen engedélyezett sorsjegyeinek két csoportjából állanak és a magyar leszámítoló és pénzváltóbanknál letétbe helyezettek, játszanak és évenként és csoportonként 65. tebtát 130 huzásban részesülnek s csoportonként 3 és 1/2 tehát összesen

7 millió nyerevényre játszanak

A „Magyar Ujság” rendszeren 16 oldalnyi terjedelemben, de gyakran 20 és 24 oldalal jelenik meg és a rendes gazdag rovatokon kívül állandóan két vezércikket, két tárcza és ismeretterjesztő cikket és

két kitünő regényt közöl.

melyek közül a 1/4 éves előfizetők 1 kötetet, a fél éves előfizetők 2 kötetet és az egész éves előfizetők 4 kötetet kapnak, miután a lapban közölt kitértő

regények

külön kötet alakjában is megjelennek.

Mutatványszámokat kívánatra ingyen küld a

„Magyar Ujság”

kiadóhivatala

Budapest, IV, ker. gránátos-utca 1. sz.

Cognac-quint-kivonat

Védjegy a cognac
püht kiv. számára.

Kitünő, egészséges és tartalmas cognac pillanat alatti készítésére, mely a valódi francia cognactól semmiben sem különbözik, ajánlom a jónak bizonyult különlegeséget.

Ára 1 kilónak (elég 100 liter cognac készítésére) 16 frt o. é. Készítési utasítás ingyen mellékeltek. Legjobb sikerért és egészséges gyártmányért kezeskedem.

Spiritusz megtakarítás

érhető el felülmúlhatlan pálinka-erősítő-kivonatom által ez az italoknak kellemes, erőteljes ízét ad és csakis nálam kapható. Ára különként 3 frt 50 kr. (600—1000 literre) használati utasítással együtt.

E különlegességeken kívül ajánlom még valamennyi esszenciát, rum, szilvapálinka, törköly, fükeserű, valamint a létező likörök, szeszitalok ecet és borcezetet készítésére felülmúlhatlan minőségben. Készítési utasítások ingyen mellékeltek.

Árjegyzék ingyen.

Egészséges gyártmányokért kezeskedem vállalom

Pollák Károly Fülöp

esszencia-különlegességek gyára PRÁGÁ-ban.

(Tisztos képviselők kerestetnek.)

Népi idényre

porosz és beiföldi szén a legolcsóbb és legjobb minőségben, pontos kiszolgálás mellett, alólítottnál bármily mennyiségben kaphatók.

Wigner Lajos,

őzv. Benzur Jánosné házában buza-piacz utca.

Figyelmeztetésül.

Ismeretes ama siker, melyet cognac-unk kiváló minősége és gyárunk megbi hatásága által nemcsak Ausztria-Magyarországon hanem külföldön is elért. Furfangos és találékon kereskedőket ez rövid idő óta arra bírta, hogy jó hangzású főuri neveket vásároljanak hogy ily köpeny alatt

látszólag szolid

de tényleg csak papíron létező grófi cognacgyárakat alkothassanak.

Egy újabb ily névvá-árlás és küszöben levő gyár kényszerít bennünket eme figyelmeztetésre.

Tekintve azt, hogy az ily módon alakult cégek törekvése oda irányul hogy lármás vásárl

reclame segítségével a hiszékeny közönséget kizsákmányolja ily eljárás a magyar cognacipar élet'shogyk. veszélyezteteti, kénytelenek voltunk ezen

Cognacgyár szédélgést

illetékes helyen fejtárni, meg lévő gyöződáv hogy az illetők méltó büntetésüket ki nem kerüik.

a Gróf Keglevich István-féle

Pramontori cognac-és borszesz-gyár igazgatósága.

BUDAPESTEN.

SZIKES ANTAL könyvnyomdája

S Z A R V A S O N.

ELVÁLLAL MINDEN A KÖNYVNYOMDÁSZAT KÖRÉBE VÁGÓ MUNKÁKAT, ÚGYMINT

DISZES SZÁMLÁK, JEGYZÉKEK ÉS TUDÓSÍTÓ LEVELEK,

ELJEGYZÉSI ÉS ESKETÉSI KÁRTYÁK IZLÉSES MEGHÍVÓK ÉS TÁNCZRENDEK SZINES NYOMÁS VAGY ARANYOZÁSSAL

ÉTLAPOK, VÁROSIÉSKÖZSÉG HVATALOS NYOMTATVÁNYOK,

JEGYZÉKEK CZIM-, ASZTALI- és NÉVJEGYEK, GYÁSZLAPOK KIMUTATÁSOK IDŐSZAKI IRATOK tb.

Minden hazai hirlapra és regényre előfizetés elfogadtatik.